

I *stk. 2, 1.-3. pkt.*, fastsættes regler om pligten til at gøre den, mod hvem indgrebet rettes, eller andre tilstedeværende bekendt med, at der foretages ransagning samt grundlaget herfor. Oplysning om grundlaget for ransagningen bør omfatte en kort beskrivelse af sigtelsen og de omstændigheder, der begrundet ransagningen, samt det formelle grundlag for ransagningen. Foreligger der en beslutning truffet af retten om indgrebet, skal denne efter anmodning forevises. Af 3. pkt. følger, at politiet skal vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten, hvis der er tale om et »periculum in mora«-indgreb, jf. § 412, stk. 3. Endvidere foreslås det, at politiet skal opfordre tilstedeværende personer til at overvære ransagningen.

Efter forslaget til *stk. 2, 4. pkt.*, har den, som ransagningen retter sig imod, adgang til at udpege en bestemt person til som vidne at overvære ransagningen. Politiet skal gøre den pågældende bekendt med denne ret. Adgangen til at kræve et bestemt vidne til stede gælder dog kun, hvis det kan ske uden fare for efterforskningen og inden for rimelig tid. Bør det vidne, der ønskes tilkaldt, så langt væk, at der vil gå en vis tid, inden vidnet kan komme til stede, kan politiet gennemføre ransagningen uden at afvente den pågældendes tilstedekomst. Det samme gælder, hvis det ønskede vidne ikke træffes hjemme. Ransagningen skal i sådanne tilfælde ikke udsættes med henblik på at afvente, at vidnet kommer hjem.

Har politiet mistanke om, at det vidne, der ønskes tilkaldt, kan være en medskyldig, vil efterforskningsmæssige grunde tale mod at tilkalde den pågældende. Politiet kan således afvise at rette henvendelse til bestemte personer, som den sigtede ønsker tilkaldt som vidne, hvis politiet har mistanke om, at sigtede hermed forsøger at advare eller påvirke medskyldige. Politiets nægtelse af at tilkalde et bestemt vidne medfører ikke, at ransagningen skal udsættes, indtil retten har taget stilling til spørgsmålet, men nægtelsen kan prøves af retten enten i forbindelse med en eventuel efterfølgende forelæggelse af ransagningen for retten eller ved særskilt indbringelse af dette spørgsmål efter retsplejelovens almindelige regler.

Politiet kan træffe bestemmelse om fjernelse af tilstedeværende, såfremt formålet med ransagningen gør det nødvendigt, eller der lægges hindringer i vejen for ransagningen, jf. *stk. 2, 5. pkt.*

Hvis ingen træffes til stede, skal der så vidt muligt tilkaldes to personer, der bor sammen med den, som ransagningen retter sig imod, eller to andre vidner til at overvære ransagningen, jf. *stk. 3*, ligesom der efterfølgende skal gives den, der har rådighed over hus-

rummet eller genstanden, meddelelse om ransagningen, jf. *stk. 4*. Er der tale om et »periculum in mora«-indgreb, skal politiet tillige efterfølgende vejlede den pågældende om adgangen til at få ransagningen prøvet af retten. Underretning kan gives ved, at der efterlades en meddelelse på stedet. En sådan meddelelse bør indeholde oplysning om tidspunktet og grundlaget for ransagningen og om eventuelt beslaglagte genstande. Endvidere bør det anføres, hvor den pågældende kan rette henvendelse, hvis vedkommende ønsker yderligere oplysninger.

Hemmelig ransagning

Til § 415

Bestemmelsen, som regulerer politiets adgang til at foretage hemmelig ransagning, er ny og svarer til den danske retsplejelovs § 799.

Det foreslås, at ransagning i særlige tilfælde kan foretages, uden at den, som indgrebet retter sig imod, eller andre gøres bekendt hermed. Hemmelig ransagning skal kun kunne finde sted, hvis efterforskningen vedrører en forsætlig overtrædelse af de anførte kriminallovsbestemmelser, som vedrører meget grove, farlige lovovertrædelser. Den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelovs § 799 er forholdsvis ny og blev i øvrigt udvidet ved lov nr. 378 af 6. juni 2002, således at der i stk. 3 blev indsat en hjemmel til gentagne ransagninger. Bestemmelsen foreslås i det hele indført i Grønland, bl.a. af hensyn til efterforskningen af grove narkotikaforbrydelser.

Hemmelig ransagning skal efter bestemmelsens *stk. 1, 2. pkt.*, ikke kunne finde sted hos personer, der i medfør af § 143 er udelukket fra eller efter reglerne i § 145 er fritaget for at afgive vidneforklaring i sagen. Bestemmelsen indebærer, at husrum, andre lokaliteter eller genstande, som den vidneudelukkede eller vidnefritagede person har rådighed over, som hovedregel ikke kan ransages efter reglerne om hemmelig ransagning. Reglen har således et videre anvendelsesområde end undtagelsesreglerne i §§ 410, stk. 3 og 411, stk. 3. Undtagelsesreglen gælder dog ikke, hvis det er den vidneudelukkede eller vidnefritagede person selv, der er mistænkt for et ulovligt forhold. Hemmelig ransagning vil i så fald kunne finde sted efter de almindelige regler, idet undtagelsesreglen kun gælder, hvor der er en aktuel vidnestatus.

Reglerne i afsnittet om indgreb i meddelelseshemmeligheden, om forsvarerbeskikkelse, om efterfølgende underretning og om tidsfrist og indberetning til Justitsministeriet om uberettigede indgreb finder tilsvarende anvendelse, jf. *stk. 2*.